Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0378

(prof. mr. drs. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. F.H.E. Boerma,
mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, leden en mr. J. Hadziosmanovic, secretaris)

Datum uitspraak	15 mei 2025
Klacht van	De consument
Tegen	ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Variabele rente. Compensatieberekening bank. De consument heeft zich erover beklaagd dat de bank hem de vergoeding voor te veel betaalde rente voor het krediet niet heeft uitbetaald op zijn bankrekening. De commissie heeft geoordeeld dat de bank daarmee niet in strijd heeft gehandeld met de op haar rustende verplichtingen jegens de consument en de vordering is afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de bank; 3) de repliek van de consument; 4) de dupliek van de bank; 5) de aanvullende informatie van de consument en 6) de reactie daarop van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft in 2006 een kredietovereenkomst gesloten met de bank. Het gaat om een doorlopend krediet met een kredietlimiet van € 40.000,- (hierna ook: het krediet). De maandtermijn voor het krediet bedraagt 2,5% van de kredietlimiet. Op de krediet-overeenkomst zijn onder meer de Algemene Bankvoorwaarden (ABV) van toepassing verklaard.

2.2 In artikel 25 van de ABV staat het volgende opgenomen:

*"**Verrekening***
Wij mogen uw tegoeden en uw schulden bij ons tegen elkaar wegstrepen.

1. Wij mogen steeds alle vorderingen die wij op u hebben verrekenen met alle vorderingen die u op ons heeft. Als wij verrekenen betekent dit dat wij onze vordering op u 'wegstrepen' tegen een gelijk bedrag van uw vordering op ons. Wij mogen ook verrekenen als:
a) onze vordering niet opeisbaar is
b) uw vordering niet opeisbaar is
c) de vorderingen niet in dezelfde muntsoort luiden
d) onze vordering voorwaardelijk is.

2. Als wij dit artikel willen gebruiken om niet-opeisbare vorderingen te verrekenen, geldt er een beperking. Wij maken dan alleen van deze verrekenbevoegdheid gebruik in de volgende gevallen:
a) Iemand legt beslag op uw vordering op ons (bijvoorbeeld het tegoed op uw bankrekening) of probeert zich daarop op een andere manier te verhalen.
b) Iemand krijgt een beperkt recht op uw vordering op ons (bijvoorbeeld een pandrecht op het tegoed op uw bankrekening).
c) U draagt uw vordering op ons aan iemand over.
d) U bent failliet of heeft (voorlopige) surseance van betaling.
e) Voor u geldt een wettelijke schuldsaneringsregeling of een andere insolventieregeling. Deze beperking geldt niet als de vorderingen luiden in verschillende muntsoorten. In dat geval mogen wij wel altijd verrekenen.

3. Als wij volgens dit artikel gaan verrekenen, zullen wij u daarover vooraf, of anders zo snel mogelijk daarna, informeren. Wij houden ons bij de verrekening aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.

4. Vorderingen in verschillende muntsoorten verrekenen wij tegen de wisselkoers van de dag van verrekening."

2.3 De bank heeft het krediet in december 2019 opgeëist nadat er een ongeoorloofde debetstand was ontstaan op de betaalrekening van de consument bij de bank en een achterstand in de betaling van de maandtermijn voor het krediet.

2.4 In 2020 is de incasso van het openstaande bedrag overgedragen aan een incassobureau. De consument heeft het incassobureau in maart 2020 laten weten dat hij niet in staat is om de vordering geheel of gedeeltelijk te voldoen in verband met beslaglegging op zijn bezittingen en vermogen naar aanleiding van een juridisch conflict.

2.5 Op 14 mei 2020 is de consument failliet verklaard. Het openstaande bedrag bij de bank was op dat moment € 42.390,17.

2.6 In oktober 2022 is de bank geïnformeerd dat het faillissement is opgeheven en dat er geen baten voor de preferente en de concurrente crediteuren beschikbaar zijn gekomen.

2.7 Eind 2022 is het incassobureau met de consument een betalingsregeling overeengekomen. De betalingsregeling gold tot 14 november 2024.

2.8 In navolging van eerdere uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid (hierna: Commissie van Beroep) heeft de bank een compensatieregeling voor te veel betaalde rente voor doorlopend krediet opgesteld en haar klanten die daarvoor in aanmerking komen benaderd.

2.9 Op 20 december 2023 heeft de bank de consument een compensatievergoeding aangeboden voor een bedrag van € 23.940,57 voor te veel betaalde rente voor zijn krediet.

2.10 In het aanbod van de bank staat opgenomen: "*Voor uw Privé Limiet Plus (...) ontvangt u een compensatiebedrag van € 23.940,57. U krijgt dit bedrag op uw rekening.*"

2.11 Daarnaast heeft de consument van de bank een formulier ontvangen waarop hij het rekeningnummer kon invullen waarop hij het compensatiebedrag wil ontvangen.

2.12 Op 2 juli 2024 heeft de bank de consument bericht dat het compensatiebedrag binnen zes weken zal worden overgemaakt op het door de consument opgegeven bankrekening-nummer. Dat is niet gebeurd.

2.13 Op 14 augustus 2024 heeft de consument de bank aangesproken en haar verzocht het compensatiebedrag naar zijn bankrekening over te maken. De bank heeft aangegeven het compensatiebedrag niet te zullen uitbetalen op zijn bankrekening, maar dat zij het in mindering zal brengen op de uitstaande kredietschuld. Hiertegen heeft de consument geprotesteerd en vervolgens een klacht bij Kifid ingediend.

De klacht en vordering van de consument

2.14 De consument vordert van de bank uitbetaling van het compensatiebedrag van € 23.940,57 op het door hem aangegeven bankrekeningnummer, verhoogd met de wettelijke rente vanaf 14 augustus 2024. Daarnaast vordert de consument een kostenvergoeding. Daartoe heeft de consument, kort en kernachtig weergegeven, het volgende aangevoerd.

2.15 De consument is al enige tijd geen klant meer bij de bank. Het compensatieaanbod van de bank is expliciet het eindresultaat van het toepassen van de compensatieregeling in zijn geval. Eventuele verrekeningen dan wel voordelen moeten daarin zijn meegenomen voorafgaand aan het doen van het persoonlijke aanbod. Dit volgt ook uit de tekst van persoonlijk aanbod dat de bank hem heeft gestuurd. Daarbij is geen melding gemaakt van een mogelijke verrekening met een aan een derde partij (het incassobureau) overgedragen schuld.

Als de bank zich op verrekening wilde beroepen, had zij dit conform artikel 6:127 van het Burgerlijk Wetboek (BW) in het aanbod moeten vermelden. Dat heeft de bank niet gedaan. De bank dient haar eigen voorwaarden bij het aanbod na te leven. Deze voorwaarden benadrukken herhaaldelijk het onherroepelijke en definitieve karakter van het aanbod, zodra dit door partijen is geaccepteerd en de herroepingstermijn is verstreken. Dat is hier het geval.

2.16 Bovendien heeft de bank hem een onvoorwaardelijke toezegging gedaan voor uitbetaling van het compensatiebedrag op zijn bankrekening. Daartoe heeft de bank ook zijn bank-rekeningnummer opgevraagd.

2.17 Het persoonlijk aanbod, dat functioneert als een vaststellingsovereenkomst (VSO), is een specifieke overeenkomst die voorrang heeft boven de ABV. De expliciete toezeggingen en de finale kwijting in het persoonlijk aanbod sluiten de toepassing van de algemene verrekeningsbevoegdheid op grond van de ABV uit. Bovendien is een beroep daarop van de bank in strijd met het contra proferentem beginsel en in strijd met de goede trouw. Ook is het onredelijk bezwarend in dit geval en maakt de bank daarmee misbruik van haar machtspositie. Tot slot ondermijnt deze handelwijze van de bank het consumenten-vertrouwen en is het in strijd met het doel van de compensatieregeling.

Het verweer van de bank

2.18 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De commissie ziet zich voor de vraag gesteld of de bank gehouden kan worden de vergoeding voor te veel betaalde rente uit te betalen op de bankrekening van de consument. De commissie is van oordeel dat de bank daartoe niet gehouden kan worden en zij licht dit oordeel hierna toe. De commissie merkt daarbij op dat hoewel niet alle argumenten van partijen expliciet worden benoemd in deze uitspraak de commissie het dossier bestudeert en zij daarbij kennis heeft genomen van alle de door partijen ingediende argumenten en stukken.

Het beoordelingskader gebaseerd op de uitspraken van de Commissie van Beroep

3.2 Het beoordelingskader ziet op het berekenen van te veel betaalde variabele rente op doorlopend krediet en de gevolgen die moeten worden verbonden aan de omstandigheid dat de bank onder zich heeft gehouden wat de consument tijdens de looptijd van het krediet te veel aan rente heeft betaald.

Het herstellen van de situatie waarin de consument rechtens en feitelijk zonder verstoring van de contractuele balans zou hebben verkeerd brengt mee dat moet worden nagegaan wat de bank had behoren te doen, indien de verstoring achterwege zou zijn gebleven. Dit kan worden bewerkstelligd door de situatie waarin de consument rechtens en feitelijk zonder die handelwijze zou hebben verkeerd volledig te herstellen.

3.3 Het volledige herstel, rechtens en feitelijk, houdt in de eerste plaats in dat hetgeen de consument te veel aan rente heeft betaald, wordt terugbetaald. In wezen komt dit erop neer dat – achteraf – alsnog het te veel betaalde in mindering wordt gebracht op het restant van de hoofdsom van het krediet voor zover het krediet nog niet is afgelost, of aan de consument worden terugbetaald als het krediet wel is afgelost.[1] Dat is het uitgangspunt van het Kifid-beoordelingskader.

3.4 De bank doet in het onderhavige geval een beroep op de verrekeningsbevoegdheid uit artikel 25 van de ABV. Dit artikel geeft een bank de bevoegdheid om tegoeden en schulden van een consument tegen elkaar weg te strepen. De commissie merkt op dat in de uitspraken van de Commissie van Beroep artikel 25 van de ABV niet aan de orde is geweest.

De bank is bevoegd de compensatie in mindering te brengen op de openstaande schuld

3.5 Tussen partijen in het onderhavige geval is niet in geschil dat de ABV van toepassing zijn op de kredietovereenkomst tussen partijen. De vraag is of de ABV werking hebben op de VSO tussen partijen. Naar het oordeel van de commissie wordt de VSO ook beheerst door de ABV omdat de VSO is gebaseerd op de kredietovereenkomst. Gelet hierop komt de bank de verrekeningsbevoegdheid op grond van de ABV toe.

3.6 Op basis van het persoonlijk aanbod van de bank en haar communicatie daaromtrent richting de consument kan niet worden geconcludeerd dat de bank afstand heeft gedaan van haar verrekeningsbevoegdheid. De vermeldingen in het persoonlijke aanbod en de verdere communicatie van de bank hieromtrent in het onderhavige geval kunnen de verrekeningsbevoegdheid van de bank niet opzij zetten (en ook niet de Kifid-lijn). Ook staat artikel 6:127 BW er niet aan in de weg dat het compensatiebedrag in mindering wordt gebracht op de schuld. Artikel 6:127 BW is immers van regelend recht zodat afwijkingen daarop zijn toegestaan. Voorts is van belang dat voor zover de consument heeft gesteld dat de bank afstand heeft gedaan van haar vordering door overdracht daarvan aan het incassobureau, dit niet volgt uit het dossier.

3.7 De commissie ziet in het onderhavige geval ook geen aanleiding om te oordelen dat de bank met deze werkwijze naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar heeft gehandeld dan wel in strijd heeft gehandeld met de overige door de consument genoemde wet- en regelgeving en verplichtingen voor de bank.

[1] Zie hiervoor met name de uitspraken CvB 2019-005B, CvB 2021-0015 en CvB 2022-0036, te vinden op www.kifid.nl onder Uitsprakenregister.

3.8 De commissie oordeelt dat de klacht van de consument ongegrond is. Daarmee bestaat geen grond voor toewijzing van de vorderingen van de consument en zullen deze worden afgewezen.

Ambtshalve toetsing

3.9 Voor de beoordeling van de klacht is artikel 25 van de ABV van belang. Dit beding is door de commissie getoetst aan het Europese en Nederlandse (consumenten)recht waarvoor ambtshalve toetsing geldt en de commissie acht het beding niet in strijd met deze regelgeving.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl